

Edukacyjna Wartość Dodana – Zespół Szkół nr 6 im. Króla Jana III Sobieskiego w Jastrzębiu-Zdroju

Co to jest metoda edukacyjnej wartości dodanej (EWD)?

Metoda EWD to zestaw technik statystycznych pozwalających oszacować wkład szkoły w końcowe wyniki egzaminacyjne. Wkład ten nazywamy edukacyjną wartością dodaną. EWD jest egzaminacyjnym wskaźnikiem efektywności nauczania w danej szkole.

Czym nie jest metoda EWD?

Metoda EWD nie jest celem, a jedynie środkiem. W polskiej praktyce oświatowej widać skłonność do zacierania różnic między celami i środkami służącymi do ich osiągnięcia.

Metoda EWD nie dostarcza miary jakości edukacji. Edukacja to więcej niż nauczanie, jakość to więcej niż efektywność. Jakość nauczania można opisać przez formułę:

$$\text{jakość nauczania} = \text{wartość celów} * \text{efektywność w ich osiągnięciu}$$

Wyniki egzaminacyjne uczniów zależą od wielu czynników: zdolności i motywacji uczniów, zasobów rodzinnych oraz efektywności nauczania. Na niektóre z nich szkoła ma niewielki wpływ. Jeżeli tak, to nieprzetworzone wyniki testów mogą być w wielu wypadkach fałszywymi sygnałami efektywności nauczania, która jest tylko jednym z wyznaczników egzaminacyjnego sukcesu szkoły.

Do czego może służyć metoda EWD?

Można wskazać trzy podstawowe zastosowania metody EWD:

1. Doskonalenie nauczania – jako instrument ewaluacji wewnętrznej
2. Rozliczanie i wspieranie rozwoju szkół – jako metoda stosowana w ewaluacji zewnętrznej
3. Dostarczanie informacji dla rodziców/uczniów przydatnych przy wyborze szkoły

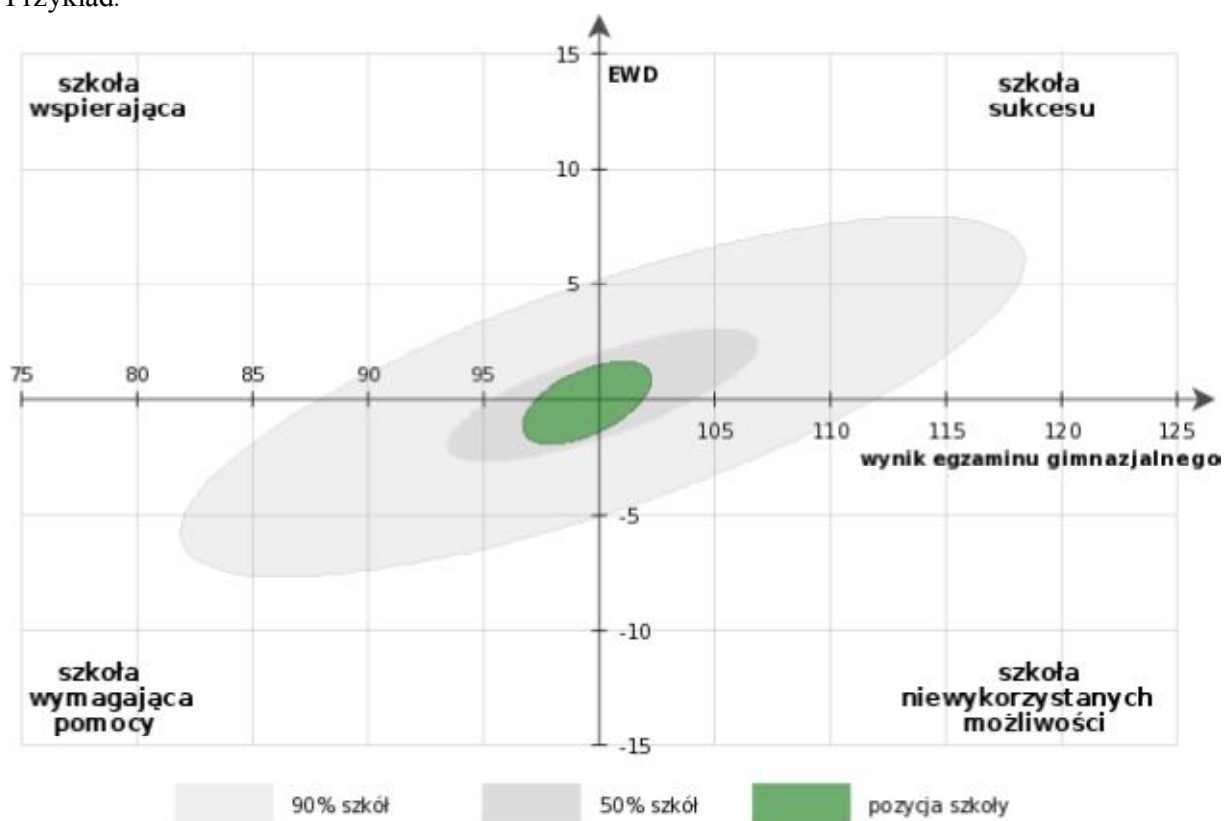
Jak odczytywać wykresy?

By ułatwić statystyczną interpretację pozycji szkoły, w układzie współrzędnych wyrysowano dwie elipsy. Mniejsza z nich, ciemnoszara, wskazuje obszar, w którym mieści się 50% szkół. Druga elipsa, jasno szara, wyznacza obszar, w którym mieści się 90% szkół. Środkiem symetrii tych elips jest punkt (100;0).

Opis położenia szkoły (elipsy) w układzie współrzędnych (wynik egzaminu, EWD) może ułatwić wyróżnienie kilku punktów odniesienia.

- Szkoły neutralne.** Szkoły, w których notujemy zarówno średni w skali kraju poziom wyników egzaminacyjnych, jak i przeciętną efektywność.
- Szkoły sukcesu.** Szkoły o wysokich wynikach egzaminacyjnych i wysokiej efektywności nauczania
- Szkoły wspierające.** Szkoły o niskich wynikach egzaminacyjnych, ale wysokiej efektywności.
- Szkoły wymagające pomocy.** Szkoły o niskich wynikach egzaminacyjnych i niskiej efektywności nauczania.
- Szkoły niewykorzystanych możliwości.** Szkoły o wysokich wynikach egzaminacyjnych oraz niskiej efektywności nauczania.

Przykład.

Pozycja zielonej (część matematyczno-przyrodnicza egzaminu) elipsy na wykresie wskazuje, że mamy do czynienia ze szkołą, która ze względu na wskaźniki egzaminacyjne jest blisko pozycji zwanej przez nas umownie neutralną.

Szkoła znajdująca się blisko punktu środkowego układu współrzędnych, to placówka statystycznie przeciętna. Chcąc jednak uniknąć określeń „przeciętna, średnia”, proponujemy dla szkół o średniej wyników egzaminacyjnych zbliżonej do średnie krajowej i wskaźniku EWD bliskiemu zero nazwę „szkoła neutralna”. Szkoły neutralne, to w skali kraju najliczniejsza kategoria szkół. Dzieje się tak dlatego, że zarówno wynik egzaminacyjny, jak i wskaźnik EWD najczęściej przyjmują wartości bliskie lub niezbyt odległe od średniej.